

Insolvens- och utsökningsrätt

Sammanfattning

I betänkandet behandlar utskottet 13 motionsyrkanden från den allmänna motionstiden 2013 om olika insolvens- och utsökningsrättsliga frågor. Motionsyrkandena gäller skuldsanering, överskuldsättning, översyn av insolvensrätten, konkurstillsyn, fordran i konkurs, löneutmätning samt försäljning av utmätt fast egendom och bostadsrätter.

Med bifall till ett motionsyrkande föreslår utskottet att riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening att regeringen omgående måste återkomma till riksdagen med förslag på ändringar i skuldsaneringslagen som rör kravet på kvalificerad insolvens och betalningsplanens längd. Övriga motionsyrkanden avstyrks.

I betänkandet finns en reservation (M, FP, C, KD) som gäller skuldsanering och en reservation i övrigt.

Utskottet föreslår att ärendet avgörs av riksdagen efter endast en bordläggning.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	5
Ärendet och dess beredning	5
Utskottets överväganden	6
Skuldsanering	6
Överskuldsättning	9
Översyn av insolvensrätten	13
Konkurstillsyn	14
Fordran i konkurs	15
Löneutmätning	17
Försäljning av utmätt fast egendom och bostadsrätter	19
Reservationer	21
1. Skuldsanering, punkt 1 (M, FP, C, KD)	21
2. Överskuldsättning, punkt 2 (S, V)	22
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	23
Motioner från allmänna motionstiden hösten 2013	23

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Skuldsanering

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad utskottet anför. Därmed bifaller riksdagen motion

2013/14:C447 av Veronica Palm m.fl. (S) yrkande 10 i denna del och avslår motion

2013/14:C382 av Annelie Enochson (KD) i denna del.

Reservation 1 (M, FP, C, KD)

2. Överskuldsättning

Riksdagen avslår motionerna

2013/14:C256 av Helene Petersson i Stockaryd m.fl. (S),

2013/14:C280 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 6,

2013/14:C321 av Hannah Bergstedt (S),

2013/14:C382 av Annelie Enochson (KD) i denna del,

2013/14:C447 av Veronica Palm m.fl. (S) yrkande 10 i denna del och

2013/14:So657 av Lena Hallengren m.fl. (S) yrkande 59.

Reservation 2 (S, V)

3. Översyn av insolvensrätten

Riksdagen avslår motionerna

2013/14:C209 av Anders Ahlgren och Staffan Danielsson (båda C) och

2013/14:C254 av Ulrika Karlsson i Uppsala (M).

4. Konkurstillsyn

Riksdagen avslår motion

2013/14:C343 av Hans Backman (FP).

5. Fordran i konkurs

Riksdagen avslår motion

2013/14:C227 av Borian Åberg (M).

6. Löneutmätning

Riksdagen avslår motionerna

2013/14:C342 av Hans Backman (FP) och

2013/14:C406 av Anita Brodén och Gunnar Andrén (båda FP).

7. Försäljning av utmätt fast egendom och bostadsrätter

Riksdagen avslår motion

2013/14:C212 av Christer Winbäck (FP).

Utskottet föreslår att ärendet avgörs efter endast en bordläggning.

Stockholm den 16 januari 2014

På civilutskottets vägnar

Veronica Palm

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Veronica Palm (S), Nina Lundström (FP), Oskar Öholm (M), Eva Bengtson Skogsberg (M), Carina Ohlsson (S), Marta Obminska (M), Hillevi Larsson (S), Margareta Cederfelt (M), Jonas Gunnarsson (S), Katarina Köhler (S), Ola Johansson (C), Yilmaz Kerimo (S), Jessika Vilhelmsson (M), Jan Lindholm (MP), Roland Utbult (KD), Markus Wiechel (SD) och Marianne Berg (V).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I betänkandet behandlar utskottet 13 motionsyrkanden från den allmänna motionstiden 2013. Motionsyrkandena gäller skuldsanering, överskudsättning, översyn av insolvensrätten, konkurstillsyn, fordran i konkurs, löneutmätning samt försäljning av utmätt fast egendom och bostadsrätter.

Förslagen i motionerna finns i bilagan.

Utskottets överväganden

Skuldsanering

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad utskottet anför om att regeringen omgående måste återkomma till riksdagen med förslag på ändringar i skuldsaneringslagen som rör kravet på kvalificerad insolvens och betalningsplanens längd. Därmed bifaller utskottet en motion och avslår en motion.

Jämför reservation 1 (M, FP, C, KD).

Motionerna

Veronica Palm m.fl. (S) anför i motion 2013/14:C447 att regeringen efter påtryckning av oppositionen tillsatte en särskild utredare som skulle föreslå åtgärder som förbättrar möjligheterna för dem som har rätt till skuldsanering att också få det. Kravet på kvalificerad insolvens och längden på betalningsplanen skulle utredas. Motionärerna anser att det är viktigt att förslag till lagändringar kan behandlas av riksdagen så snart som möjligt. Ett tillkännagivande yrkas i enlighet med detta (yrkande 10 i denna del).

I motion 2013/14:C382 föreslår Annelie Enochson (KD) i denna del ett tillkännagivande om att en kortare skuldsaneringstid om två till tre år bör införas för den som anmäler intresse för detta.

Bakgrund

Skuldsanering kan enligt skuldsaneringslagen (2006:548) endast beviljas en fysisk person med hemvist i Sverige. Den som är folkbokförd i Sverige anses ha hemvist här i landet (4 § första och andra styckena). En fysisk person som är näringsidkare kan beviljas skuldsanering under förutsättning att de ekonomiska förhållandena i näringsverksamheten är enkla att utreda (4 § fjärde stycket). Att en gäldenär tidigare har varit näringsidkare innebär inte i sig något hinder mot skuldsanering. En skuldsatt som är ålagd näringsförbud får inte beviljas skuldsanering. Detsamma gäller en person som tidigare beviljats skuldsanering, om det inte finns synnerliga skäl (6 §).

En andra förutsättning för beviljande av skuldsanering är att det är fråga om en tillräckligt svår skuldsättning. Gäldenären ska vara dels på obestånd (insolvent), dels så skuldsatt att han eller hon inte kan antas ha förmåga att betala sina skulder inom överskådlig tid (4 § första stycket 1). Det är med andra ord fråga om ett krav på s.k. kvalificerad insolvens. Obestånd

innebär att gäldenären inte rätteligen kan betala sina skulder allteftersom de förfaller till betalning och att denna oförmåga inte endast är tillfällig (jfr 1 kap. 2 § konkurslagen).

För att skuldsanering ska kunna beviljas krävs slutligen också att det anses vara skäligt med hänsyn till gäldenärens personliga och ekonomiska förhållanden (4 § första stycket 2). Vid bedömningen ska särskilt beaktas omständigheterna vid skuldernas tillkomst, de ansträngningar gäldenären har gjort för att fullgöra sina förpliktelser och det sätt på vilket gäldenären har medverkat under handläggningen av ärendet om skuldsanering (4 § tredje stycket).

Ett beslut om skuldsanering ska ange vilka fordringar som omfattas, vad som ska gälla för dessa, vilket belopp som ska fördelas mellan borgenärerna och en betalningsplan (9 § första stycket). Huvudregeln är en 5-årig betalningsplan, om det inte finns särskilda skäl att bestämma en kortare tid.

Under våren 2011 beslutade riksdagen vissa ändringar i skuldsaneringslagen som bl.a. innebär att skuldernas ålder inte längre ska beaktas särskilt vid bedömningen av om det är skäligt att bevilja skuldsanering (prop. 2010/11:31, bet. 2010/11:CU9, rskr. 2010/11:208). Lagändringarna trädde i kraft den 1 juli 2011.

I lagstiftningsärendet behandlades ett antal motioner om skuldsanering från allmänna motionstiden 2010. Beträffande insolvensprognosen tillkännagav riksdagen att regeringen omgående bör återkomma till riksdagen med förslag till en lagändring som innebär att skuldsanering ska kunna komma i fråga om gäldenären är på obestånd och så skuldsatt att han eller hon kan antas sakna förmåga att betala sina skulder inom de närmaste åren. Riksdagen avslog motionerna med krav på en kortare betalningsplan med hänvisning till att regeringen uttalat att den avsåg att följa frågan.

Regeringen gav den 12 april 2012 en särskild utredare (dir. 2012:30) i uppdrag att föreslå åtgärder som förbättrar möjligheterna för dem som har rätt till skuldsanering att också få det. Uppdraget skulle redovisas senast den 1 oktober 2013.

I maj 2012 behandlade utskottet ett antal motioner om skuldsanering från den allmänna motionstiden 2011. Utskottet föreslog ett tillkännagivande som innebar att regeringen måste ta nödvändiga initiativ för att påskynda det pågående utredningsarbetet och att utredningen bör avslutas i så god tid att regeringen kan utarbeta förslag och överlämna en proposition som riksdagen kan ta ställning till under innevarande valperiod. Riksdagen följde utskottet (bet. 2011/12:CU19, rskr. 2011/12:253).

I regeringens skrivelse 2012/13:75 lämnas en redovisning av de beslut regeringen fattat med anledning av de riksdagsbeslut som meddelats i riksdagens skrivelser till regeringen. När det gäller riksdagens tillkännagivande 2012 konstaterade regeringen att utredaren i ett yttrande bedömt att det inte var möjligt att redovisa uppdraget tidigare än vad regeringen angett i direktiven. Regeringen delade utredarens bedömning. Justitiedepartementet informerade civilutskottet om detta i oktober 2012.

2012 års skuldsaneringsutredning

I oktober 2013 lämnade 2012 års skuldsaneringsutredning betänkandet (SOU 2013:72) Ut ur skuldfällan. I betänkandet anförts att Högsta domstolens avgörande (NJA 2010 s. 496) under senare år har bidragit till en strängare tillämpning av skuldsaneringslagens insolvenskrav, det kvalificerade insolvensrekvisitet. Efter rättsfallet har en 15-årsprognos mer regelmässigt kommit att användas vid bedömningen av gäldenärens betalningsförmåga. Den nuvarande tillämpningen av insolvensprognosen leder till att vissa gäldenärer inte beviljas skuldsanering, trots att det är motiverat utifrån de grundläggande syftena med institutet. Särskilt unga, arbetslösa och förvärvsarbetande har genom nuvarande praxis visat sig få svårt att komma i fråga för skuldsanering. Högsta domstolen har visserligen under våren 2013 på nytt uttalat sig i frågan om kvalificerad insolvens och då betonat vikten av en nyanserad bedömning. Men man har i avgörandet begränsat sig till att peka på att en kortare prognos kan tillämpas för en gammal person och gäldenärer med betydande hälsoproblem. Enligt utredningens uppfattning är det nödvändigt med lagstiftningsåtgärder för att kunna frångå den nu etablerade 15-årsprognosen och åstadkomma en mer nyanserad rättstillämpning. Det föreslås därför att det kvalificerade insolvensrekvisitet och definitionen av detta begrepp bör föras in i lagtexten. Med kvalificerad insolvens ska avses att gäldenären inte rätteligen kan betala sina skulder och att denna oförmåga med hänsyn till samtliga omständigheter kan antas bestå under överskådlig tid (jämför med definitionen av insolvens i 1 kap 2 § konkurslagen).

Betalningsplanens längd ska vara mer flexibel än den är i dag, och en kortare plan ska kunna bestämmas om det är skäligt, exempelvis för hårt skuldsatta ålderspensionärer och svårt sjuka gäldenärer. Två betalningsfria månader bör införas som infaller under juni och december månad varje år.

Vidare föreslås i utredningsbetänkandet att gäldenären ska påbörja sina betalningar redan från inledandebeslutet. Skuldsanering ska kunna sökas genom ett webbaserat ansökningsförfarande, och gäldenären ska inte i detalj behöva ange samtliga skulder i sin ansökan. Gäldenären ska varje månad betala in ett bestämt belopp till ett konto hos Kronofogdemyndigheten, och borgenärerna får sedan sin respektive betalning en gång om året i stället för som i dag i normalfallet varje månad. En gäldenär som tidigare misslyckats med sin skuldsanering ska kunna beviljas skuldsanering på nytt.

Kronofogdemyndigheten och Konsumentverket bör ansvara för att höja kunskapen om skuldsanering i samhället genom olika informationsinsatser och i större utsträckning än i dag erbjuda utbildning om skuldsanering till aktörer som kommer i kontakt med skuldsatta personer.

Skuldsaneringsutredningens betänkande är enligt uppgift från Justitiedepartementet föremål för en remissbehandling, och målsättningen är att åtminstone en lagrådsremiss ska kunna beslutas före sommaren 2014.

Utskottets ställningstagande

I enlighet med vad utskottet tidigare har uttalat är det angeläget att fler svårt skuldsatta gäldenärer ska kunna komma i fråga för skuldsanering. Riksdagens tillkännagivande från våren 2011 innebär att regeringen ska återkomma till riksdagen med förslag till ändringar i skuldsaneringslagen i fråga om kravet på kvalificerad insolvens.

2012 års skuldsaneringsutredning skulle redovisa sitt uppdrag senast den 1 oktober 2013. I riksdagens tillkännagivande från våren 2012 ansåg utskottet att regeringen skulle ta nödvändiga initiativ för att påskynda utredningsarbetet. Riksdagen ansåg att utredningen borde avslutas i så god tid att regeringen skulle kunna utarbeta förslag och överlämna en proposition som riksdagen kan ta ställning till under innevarande valperiod. Bakgrunden till tillkännagivandet var att flera frågor som 2012 års skuldsaneringsutredning skulle överväga redan hade övervägts av 2007 års insolvensutredning i ett delbetänkande (SOU 2008:82) och att utredningsarbetet därför inte borde behöva ta så lång tid som utredningen fått. Regeringen förkortade inte utredningens utredningstid.

Enligt utskottet är det mycket anmärkningsvärt att regeringen valde att inte följa riksdagens tillkännagivande från våren 2012 om att påskynda utredningsarbetet. Att regeringen, trots upprepade tillkännagivanden från riksdagen, inte prioriterat de här frågorna har inneburit att beredningen av de efterfrågade lagförslagen dragit ut på tiden. Detta är inte acceptabelt. Liksom motionärerna bakom motion 2013/14:C447 anser utskottet att regeringen omgående måste återkomma till riksdagen med förslag på ändringar i skuldsaneringslagen som rör kravet på kvalificerad insolvens och betalningsplanens längd.

Vad utskottet har anfört bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna. Ställningstagandet innebär bifall till motion 2013/14:C447 yrkande 10 i denna del och avslag på motion 2013/14:C382.

Överskuldsättning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden med olika förslag på åtgärder mot överskuldsättning. Utskottet hänvisar till pågående beredningsarbete.

Jämför reservation 2 (S, V).

Motionerna

Jonas Sjöstedt m.fl. (V) efterlyser i partimotion 2013/14:C280 flera konkreta åtgärder för att minska antalet evighetsgäldenärer och skapa ett ekonomiskt och socialt hållbart creditsystem som gör det möjligt för män-

niskor som hamnat i skuldfällan att komma tillbaka till en hälsosam ekonomisk situation. Ett tillkännagivande yrkas i enlighet med detta (yrkande 6).

Hannah Bergstedt (S) efterlyser i motion 2013/14:C321 också åtgärder för att skapa ett ekonomiskt och socialt hållbart creditsystem som gör det möjligt för människor som hamnat i skuldfällan att komma tillbaka till en hälsosam ekonomisk situation. Ett tillkännagivande yrkas i enlighet med detta.

Veronica Palm m.fl. (S) anför i motion 2013/14:C447 att överskuldssättningen är ett stort problem både för enskilda och för samhället som helhet. Ett förebyggande arbete måste ske mot överskuldssättning och förutsättningar skapas för människor att ta sig ur skuldfällan när de väl hamnat där. Ett tillkännagivande yrkas i enlighet med detta (yrkande 10 i denna del).

Lena Hallengren m.fl. (S) yrkar i motion 2013/14:So657 ett tillkännagivande om att regeringen bör återkomma med förslag på lösningar för hårt överskuldssatta personer (yrkande 59).

I motion 2013/14:C256 av Helene Petersson i Stockaryd m.fl. (S) föreslås ett tillkännagivande om behovet av förebyggande arbete för att människor inte ska hamna i skuldfällan. Motionärerna anser bl.a. att det bör införas en kortare preskriptionstid om 5 år i stället för dagens 10 år och att endast ett preskriptionsavbrott på varje tagen kredit bör få tillåtas.

I motion 2013/14:C382 efterlyser Annelie Enochson (KD) en förbättrad hantering av evighetsgäldenärernas situation och föreslår ett tillkännagivande om att en villkorslös avskrivning, s.k. absolut preskription, bör införas efter 15 år (i denna del).

Bakgrund

Skuldsanering enligt skuldsaneringslagen innebär, som det tidigare redogjorts för, att gäldenären helt eller delvis befrias från ansvar för betalningen av de skulder som omfattas av skuldsaneringen. Även andra åtgärder för att komma åt överskuldssättningsproblemet kan vara aktuella. Det gäller bl.a. frågor som rör följande bestämmelser.

Bestämmelser om preskription av fordringar finns i preskriptionslagen (1981:130). Enligt 8 § innebär preskription att borgenären förlorar rätten att kräva ut sin fordran. En fordran preskriberas, enligt 2 §, tio år efter tillkomsten om inte preskriptionen dessförinnan avbryts. Preskriptionstiden är dock tre år för fordran mot en konsument.

Bestämmelser om vilken ränta som den som har försummat att betala en skuld i rätt tid är skyldig att betala för tiden efter förfallodagen till dess betalning sker, s.k. dröjsmålsränta, finns i räntelagen (1975:635). Lagen gäller i den mån inte annat är avtalat eller utfäst eller särskilt föreskrivet enligt 1 § andra stycket.

I 7 kap. utskökningsbalken finns bestämmelser om utmätning av lön. Lön får enligt 4 § tas i anspråk genom utmätning endast till den del den överstiger vad gäldenären behöver för sitt och familjens underhåll samt till fullgörande av betalningsskyldighet mot annan som har företräde vid löneutmätning. Enligt 5 § bestäms den del av gäldenärens lön som inte får tas i anspråk genom utmätning (förbehållsbeloppet) med ledning av ett normalbelopp som innefattar alla vanliga levnadskostnader utom bostadskostnad.

Vid riksdagsbehandlingen av regeringens förslag till ändringar i skuldsaneringslagen våren 2011 (prop. 2010/11:31, bet. 2010/11:CU9, rskr. 2010/11:208) behandlades även ett antal motionsyrkanden från allmänna motionstiden 2010 om åtgärder mot överskuldsättning. Riksdagen tillkännagav att regeringen bör utarbeta en strategi för hur överskuldsättning ska kunna undvikas och återkomma till riksdagen med förslag på konkreta åtgärder för att minska antalet överskuldssatta. Enligt tillkännagivandet bör regeringen också ta initiativ för att öka kunskaperna om barns och ungdomars situation i överskuldssatta familjer.

Utredningen om överskuldssättning

Regeringen beslutade den 12 april 2012 att tillkalla en särskild utredare med uppdrag att föreslå en åtgärdsinriktad strategi för att motverka skuldsättning (dir. 2012:31). I uppdraget ingick att analysera de problem som olika grader av skuldsättning medför för enskilda personer, närstående och samhället i stort samt kartlägga vanliga orsaker till allvarlig skuldsättning. Situationen för barn och unga i överskuldssatta familjer skulle beaktas särskilt. I uppdraget ingick att resonera kring eventuella behov av förändringar i lagstiftningen. Dock ingick inte att lämna författningsförslag.

I november 2013 lämnade utredningen om överskuldssättning betänkandet (SOU 2013:78) Överskuldssättning i creditsamhället? I utredningsbetänkandet redovisas ny statistik över svenska hushålls skuldsättning och överskuldssättning. Utredningen konstaterar i betänkandet att det inte är personer med stora lån som har överskuldssättningsproblem, utan personer med mindre lån. De med stora lån har ofta goda förutsättningar, som höga inkomster, för att klara av sin lånesituation. De överskuldssatta är en utsatt grupp med lägre inkomster, högre förekomst av arbetslöshet och sjukdom, färre som äger sitt eget boende och fler ensamstående än befolkningen i övrigt. Den nya statistiken visar enligt utredningen på behovet av en strategi mot överskuldssättning som både tar sikte på att minska risken för personer att bli överskuldssatta och hjälper överskuldssatta att bli skuldfria.

För att i förebyggande syfte åstadkomma större balans mellan kreditgivare och kredittagare föreslår utredningen ett antal åtgärder som kan infogas i en strategi mot överskuldssättning. Utredningen föreslår bl.a. ökade resurser till Konsumentverket och en eventuell skärpning av lagstiftningen för att bättre kunna övervaka kreditmarknaden ur ett konsumentperspektiv, en förändring av lagarna om ocker för att bland annat möjliggöra

jämkning av orimliga räntevillkor, införande av en sanktionsavgift vid bristande kreditprövningar samt en ökad samverkan mellan Kronofogdemyndigheten och andra myndigheter i syfte att arbeta förebyggande för att undvika skuldsättning.

För vidgad kunskap och annat stöd till dem som är eller riskerar att bli överskuldsatta föreslår utredningen bl.a. en mer kraftfull och likvärdig budget- och skuldrådgivning över hela landet, försöksverksamhet med saneringslån som innebär att många små dyra lån samlas ihop till ett enda till rimligt låg ränta, en ekonomisk upplysningstjänst, ekonomiakut, som knyts till den upplysningstjänst för konsumenter som regeringen föreslagit i budgetpropositionen för 2014 (prop. 2013:14:1 utg.omr. 18 s. 78), ett uppdrag till Konsumentverket och Kronofogdemyndigheten att driva finansiell folkbildning i samverkan med varandra, andra myndigheter, kommuner, det civila samhället och privata aktörer samt stöd för gäldenärer att med hjälp av uppgifter från borgenärerna kontrollera fordringars giltighet.

För att i någon mån lindra för de sedan lång tid svårt skuldsatta och öka deras möjligheter att bli skuldfria på sikt föreslår utredningen att slutlig preskription införs efter drygt 15 år för fordringar som fastställts av Kronofogdemyndigheten eller i domstol. Den slutliga preskriptionstidens starttidpunkt bör inträffa tre månader efter fastställelse, och preskriptionstiden ska vara 15 år i normalfallet och 20 år för fordringar mellan privatpersoner och om skulden grundar sig på brott. Utredningen föreslår också att avräkningen på skuld först bör ske på kapitalbeloppet och därefter på räntor och avgifter och att Kronofogdemyndigheten bör kunna kalla samtliga okända borgenärer och begära att de skriftligen anmäler sina fordringar till myndigheten. Dessutom föreslår utredningen att privatpersoner vid domstol med kvalificerad majoritet bland borgenärerna ska kunna genomdriva ackord i likhet med vad som gäller för ackord för juridiska personer vid en konkurs eller företagsrekonstruktion.

När det gäller barn och unga, som är en mycket viktig målgrupp för de finansiella folkbildningsuppdragen, föreslås ett antal insatser. Barn berörs av att föräldrar med löneutmätning har mindre att leva på än föräldrar med försörjningsstöd, och därför föreslår utredningen att förbehållsbeloppet vid löneutmätning höjs. Utredningen anser även att det finns starka skäl för att avskaffa det solidariska skadeståndsansvaret för barn och unga då det är svårt för unga som vill bli fria från sina skulder och sona sina brott att förstå logiken i att de också måste betala sina medbrottslingars skulder. Vidare anser utredningen att det i en alltmer kontantlös ekonomi är viktigt att även barn får möjlighet att handla utan att skuldsätta sig. Även de bör därför få rätt att skaffa ett betalkonto med tillhörande debetkort.

Enligt uppgift från Justitiedepartementet kommer utredningsbetänkandet att remissbehandlas och därefter beredas vidare inom departementet. Regeringens avsikt är att presentera en strategi mot överskuldsättning före valet 2014.

Utskottets ställningstagande

Utskottet kan konstatera att utredningen om överskultsättning nu har lämnat sina förslag i betänkande (SOU 2013:78) Överskultsättning i kreditsamhället? Utredningsbetänkandet innehåller flera förslag på åtgärder som kan komma att ingå i en strategi mot överskultsättning.

Som redovisats ovan är utredningsbetänkandet föremål för beredning inom Justitiedepartementet, och regeringens avsikt är att presentera en strategi mot överskultsättning före valet 2014.

Utskottet anser att resultatet av det pågående beredningsarbetet inte bör föregripas genom någon åtgärd från riksdagens sida. Motionerna bör därför avslås.

Översyn av insolvensrätten

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om en översyn av insolvensrätten. Utskottet hänvisar till pågående arbete.

Motionerna

Anders Ahlgren och Staffan Danielsson (båda C) anför i motion 2013/14:C209 att företagare som hamnat i konkurs har svårt att få en andra chans. Mer frikostiga regler bör införas i syfte att ge dessa bättre möjligheter att komma igen. Ett tillkännagivande yrkas i enlighet med detta.

Ulrika Karlsson i Uppsala (M) anser i motion 2013/14:C254 att regelverket på insolvensområdet är i behov av en översyn för att bättre kunna möta nutida krav. Det bör finnas en balans där risk uppmuntras utan att skapa instabilitet för andra. En modell som motionären anser bör övervägas är att staten inför en form av pantkonton där den insolvente kan sätta över kontanter som fungerar som en säkerhet för företag som han eller hon har en affärsrelation med. Det skulle kunna vara en enkel modell för att överbrygga de vardagsproblem som insolventa får i form av svårigheter att få kreditkort, telefonabonnemang och liknande. Ett tillkännagivande begärs med detta innehåll.

Utredningen om utvidgad skuldsanering för företagare

Den 23 maj 2013 beslutade regeringen att ge en särskild utredare i uppdrag att lämna förslag som ger företagare med personligt ansvar för skulder som uppkommit i näringsverksamhet utvidgade möjligheter till skuldsanering (dir. 2013:57). Utredaren ska överväga vilka särskilda förutsättningar som bör gälla för att företagare ska få skuldsanering och hur förfarandet bör vara utformat. Syftet med uppdraget är att underlätta för

seriösa företagare som gått i konkurs eller drabbats av överskudsättning, att snabbt ta itu med sin skuldbörda och starta på nytt eller fortsätta med förnyad kraft. Utredningen ska redovisa sitt uppdrag senast den 17 juni 2014.

Utskottets ställningstagande

Utskottet kan konstatera att regeringen nyligen tillsatt en utredning om utvidgad skuldsanering för företagare. Det pågående arbetet bör inte föregripas genom någon åtgärd från riksdagen. Motionerna bör därför avslås.

Konkurstillsyn

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om konkurstillsyn. Utskottet hänvisar till pågående arbete.

Motion

Hans Backman (FP) föreslår i motion 2013/14:C343 en översyn av formerna för tillsyn av konkursförvaltningen. Motionären menar att tillsynen bör ske på liknande sätt som för revisorer och fastighetsmäklare med en central myndighet som generellt utövar tillsyn över verksamheten samt tar upp anmälningar och har rätt att göra egna inspektioner m.m. Ett tillkännagivande begärs i enlighet med detta.

Bakgrund

Bestämmelser om tillsynen över konkursförvaltningen finns i 7 kap. konkurslagen. Kronofogdemyndigheten är tillsynsmyndighet. Tillsynsmyndigheten har enligt konkurslagen att löpande övervaka den faktiska konkursförvaltningen genom granskning av de olika handlingar som ges in, t.ex. bouppteckningen, förvaltar- och halvårsberättelserna samt slutredovisningshandlingarna. Därutöver får tillsynsmyndigheten på annat sätt hålla sig fortlöpande informerad om konkursen, t.ex. genom att närvara vid edgångssammanträden, sammanträffa med förvaltaren eller infordra upplysningar av denne. Tillsynsmyndigheten har vidare att yttra sig i olika frågor till domstolen, t.ex. vid utseende och arvodering av konkursförvaltare samt i samband med användning av tvångsmedel mot gäldenären. Tillsynsmyndigheten kan också vid domstol initiera t.ex. en fråga om entledigande av förvaltare och olika tvångsmedel.

En mycket stor del av arbetet består i en formell kontroll av konkursförvaltarens åtgärder. Det gäller inte bara de förut nämnda handlingarna som vid olika tidpunkter upprättas av förvaltaren. Tillsynsmyndigheten ska också övervaka att förvaltaren ombesörjer konkursboets bokföring på ett

riktigt sätt. Vidare ska förvaltarens medelsförvaltning kontrolleras. Tillsynsmyndigheten kan också vid konkursens avslutande behöva omhänderta räkenskapsmaterial och andra handlingar rörande boet om de inte kan återställas till gäldenären eller förvaras av förvaltaren.

Pågående arbete

Konkurstillsynsutredningen redovisade i juni 2000 sitt arbete i betänkandet (SOU 2000:62) Ny konkurstillsyn. I betänkandet föreslår utredningen en ny offentlig konkurstillsyn. Utredningen föreslår att metoderna för den offentliga tillsynen ändras. Tillsynen ska vara generell i den meningen att inga konkurser lämnas helt utanför varje kontroll. Men tillsynen ska vara selektiv och dess omfattning anpassas till behovet av samhällelig kontroll i den enskilda konkursen. I alla konkurser ska en baskontroll göras. En utökad tillsyn kan bli aktuell framför allt i konkurser där det finns tillgångar av visst värde eller som avser en rörelse av inte ringa omfattning. Utredningen föreslår också att den offentliga konkurstillsynen får en ny organisation. Enligt förslaget ska tillsynen utövas av en självständig riktäckande myndighet, Konkurstillsynsmyndigheten.

Konkurstillsynsutredningens betänkande är enligt uppgift från Justitiedepartementet föremål för beredning i departementet.

I november 2013 lämnade Domstolsverket och Kronofogdemyndigheten rapporten En mer rationell konkurshantering som behandlar samma frågor som Konkursutredningens betänkande.

Enligt uppgift från Justitiedepartementet kommer departementet att inleda ett arbete med att analysera förslagen i rapporten.

Utskottets ställningstagande

Utskottet kan konstatera att frågeställningen som behandlas i motionen har övervägts av Konkurstillsynsutredningen och att utredningens förslag är föremål för beredning i Justitiedepartementet. Vidare har en rapport från Domstolsverket och Kronofogdemyndigheten, som också rör denna frågeställning, nyligen överlämnats till departementet.

Utskottet anser att det pågående arbetet inte bör föregripas genom någon åtgärd från riksdagens sida. Motionen bör därför avslås.

Fordran i konkurs

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om fordran i konkurs.

Motionen

Boriana Åberg (M) anför i motion 2013/14:C227 att en översyn av konkurslagstiftningen bör göras i syfte att stärka leverantörers oprioriterade fordringar i en konkurs.

Bakgrund

Efterlevnaden av civilrättsliga regler om betalningsskyldighet regleras i sista hand av att en gäldenärs egendom tvångsvis, genom konkurs eller utsökning, kan användas för att tillgodose fordringsägarna. De väsentligaste bestämmelserna om konkurs finns i konkurslagen (1987:672). Konkursförfarandet, som utgår från att gäldenären är på obestånd eller insolvent, har karaktär av generalexekution där i princip all gäldenärens egendom tas i anspråk.

Den ordning i vilken betalningsanspråken ska tillgodoses vid konkurs och utmätning regleras i förmånsrättslagen (1970:979) och i utsökningsbalken. Utgångspunkten är att alla fordringar har samma rätt. I förmånsrättslagen finns dock en uppräknig av vissa fordringar som har bättre rätt än andra, dvs. förmånsrätt, och vilken ordning som gäller mellan dessa s.k. prioriterade fordringar. I lagen görs skillnad mellan dels särskilda förmånsrätter som gäller vid utmätning och konkurs samt avser viss egendom, dels allmänna förmånsrätter som gäller endast vid konkurs och avser all egendom som ingår i gäldenärens konkursbo. Särskild förmånsrätt följer bl.a. med företagshypotek, varmed avses en säkerhetsrätt på grund av inteckning i en näringsidkares lösa egendom, och med inteckning i fast egendom. Allmän förmånsrätt har exempelvis under vissa förutsättningar fordringar på skatt samt vissa fordringar på lön. Förmånsrättslagen reglerar den inbördes företrädesrätten mellan särskilda förmånsrätter och allmänna förmånsrätter. Särskild förmånsrätt har i princip företräde framför allmän förmånsrätt. Fordringar utan förmånsrätt, dvs. oprioriterade fordringar, har inbördes lika rätt.

Tidigare behandling

Liknande motionsyrkanden behandlades av utskottet hösten 2008 i samband med beredningen av proposition 2007/08:161 Företagshypotek – en bättre säkerhet för lån till företag. I propositionen uttalade regeringen bl.a. att förslaget i propositionen om att återinföra företagshypotek med särskild förmånsrätt innebär att utdelningen på oprioriterade fordringar och förmånsberättigade lönefordringar minskar. Oprioriterade borgenärer är ofta mindre företag som t.ex. har fordringar som gäller levererade varor och tjänster. Fördelen av lägre kostnader för krediter, som uppnås genom förslaget om att återinföra företagshypotek, kan försvinna i form av ökade kreditförluster i konkurser. Ett förslag om att införa företagshypotek bör därför, anförde regeringen, kombineras med ett förslag som kompenserar de oprio-

riterade borgenärerna. Regeringen föreslog därför att statens förmånsrätt för återkrav av utbetald lönegaranti helt borde avskaffas (prop. 2007/08: 161 s. 49 f.).

I betänkande 2008/09:CU5 konstaterade utskottet att förslaget om att återinföra företagshypotek med särskild förmånsrätt innebär, som regeringen påpekat, att utdelningen på oprioriterade fordringar och förmånsberättigade lönefordringar kommer att minska. Det bör därför kombineras med ett förslag som kompenserar de oprioriterade borgenärerna. Mot denna bakgrund ansåg utskottet att regeringens förslag om att avskaffa förmånsrätten för statens återkrav för utbetald lönegaranti framstod som ändamålsenligt. Med det anförda föreslog utskottet att riksdagen skulle anta regeringens lagförslag och avslå motionerna. Riksdagen följde utskottet (rskr. 2008/09: 34).

Utskottets ställningstagande

Utskottet kan konstatera att frågan om oprioriterade borgenärs fordringar i en konkurs behandlades i lagstiftningsärendet hösten 2008. Utskottet är inte berett att föreslå någon åtgärd från riksdagen med anledning av motionen, varför den bör avslås.

Löneutmätning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om löneutmätning. Utskottet hänvisar till pågående och planerat arbete.

Motionerna

Hans Backman (FP) föreslår i motion 2013/14:C342 ett tillkännagivande om att regeringen bör ta initiativ till en genomgång, översyn och modernisering av regelverket för utmätningar.

Anita Brodén och Gunnar Andrén (båda FP) föreslår i motion 2013/14: C406 ett tillkännagivande om att regeringen snarast bör lägga fram ett förslag till modernisering och liberalisering av löneutmätningsreglerna i enlighet med vad Kronofogdemyndigheten har föreslagit.

Bakgrund

I 7 kap. utsökningsbalken finns bestämmelser om utmätning av lön. Lön får tas i anspråk genom utmätning endast till den del den överstiger vad gäldenären behöver för sitt och familjens underhåll samt till fullgörande av betalningsskyldighet mot annan som har företräde vid löneutmätning (4 §).

Den del av gäldenärens lön som inte får tas i anspråk genom utmätning (förbehållsbeloppet) bestäms med ledning av ett normalbelopp som innefattar alla vanliga levnadskostnader utom bostadskostnad (5 §).

Pågående arbete

Kronofogdemyndigheten lämnade under 2009 i en rapport till regeringen förslag om en förenklad löneutmätning (2009:3). Enligt förslaget skulle det sättas mindre press på gäldenärerna, och dessa skulle motiveras till en minskad skuldsättning; en schabloniserad metod för beräkning av utmätning- och förbehållsbelopp skulle användas.

Enligt uppgift från Justitiedepartementet övervägs frågan om löneutmätning inom departementet. Även andra frågor, som var aktuella redan innan Kronofogdemyndighetens rapport, kommer enligt departementet att övervägas vidare. Det gäller t.ex. förbehållsbeloppets storlek, om sambo eller makes inkomst ska beaktas vid beräkningen av förbehållsbeloppet och om den årliga omräkningen av förbehållsbeloppet bör höjas.

I prop. 2013/14:43 Moderna auktionsmetoder för utmätt lös egendom redovisas att regeringen avser att tillsätta en utredning som ska göra en översyn av utsökningsbalken (s. 14). Enligt uppgift från Justitiedepartementet pågår det ett arbete för att kunna besluta om ett direktiv under 2014.

Tidigare behandling

Motsvarande motionsyrkanden har vid flera tillfällen behandlats av utskottet, senast hösten 2012 i betänkande 2012/13:CU4. Utskottet avstyrkte motionerna med hänvisning till att ett pågående arbete inom Regeringskansliet inte borde föregripas genom någon åtgärd från riksdagen. Riksdagen följde utskottet.

Utskottets ställningstagande

Utskottet kan konstatera att frågan om löneutmätning bereds inom Justitiedepartementet och att det pågår ett arbete för att under 2014 kunna besluta om ett direktiv till en översyn av utsökningsbalken. Enligt utskottet bör det pågående och planerade arbetet inte föregripas genom någon åtgärd från riksdagens sida. Motionerna bör därför avslås.

Försäljning av utmätt fast egendom och bostadsrätter

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om försäljning av utmätt fast egendom och bostadsrätter. Utskottet hänvisar till kommande beredning av en proposition och en aviserad översyn.

Motionerna

I motion 2013/14:C212 anför Christer Winbäck (FP) att det är väl känt att offentliga auktioner är dåligt besökta och att försäljningspriserna ofta blir mycket låga. Kronofogdemyndigheten har sedan några år tillbaka centraliserat handläggningen av de exekutiva auktionerna till ett fåtal orter i Sverige. Detta innebär att den nödvändiga lokalkännedomen om fastighets- och bostadsrättspriser har försvunnit. Ett tillkännagivande yrkas därför om att lagstiftningen bör ses över så att underhandsförsäljning av utmäta fastigheter och bostadsrätter enligt huvudregeln ska ske genom att Kronofogdemyndigheten anlitar lokalt verksamma mäklare.

Bakgrund

I 12 kap. utsökningsbalken finns bestämmelser om försäljning av fast egendom. Utmätt fast egendom säljs enligt huvudregeln på offentlig auktion (1 §). Försäljningen ombesörjs av Kronofogdemyndigheten. En utmätt fastighet får säljas under hand, om en försäljning i sådan ordning bedöms vara mer ändamålsenlig än försäljning på auktion och det är tillförlitligt utrett vilka fordringar och rättigheter som belastar fastigheten.

I 9 kap. utökningsbalken finns bestämmelser om försäljning av lös egendom. Lös egendom är t.ex. en bostadsrätt. Utmätt egendom säljs genom Kronofogdemyndighetens försorg och den säljs på offentlig auktion eller under hand (1 §). Sådan utmätt egendom bör säljas under hand, om det är sannolikt att en högre köpeskilling därigenom kan uppnås och en sådan försäljning även i övrigt är ändamålsenlig (8 §).

Proposition 2013/14:43 Moderna auktionsmetoder för utmätt lös egendom

I november 2013 överlämnade regeringen proposition 2013/14:43 Moderna auktionsmetoder för utmätt lös egendom till riksdagen. I propositionen föreslås åtgärder för att effektivisera försäljningen av utmätt lös egendom, t.ex. bostadsrätter, på offentlig auktion och anpassa förfarandet till modern teknik. Kronofogdemyndighetens försäljning av utmätt lös egendom bör kunna ske genom budgivning på internet (e-auktion). Den utsökningsrättsliga regleringen bör anpassas för att möjliggöra detta. Regeringen föreslår i propositionen ändringar i utsökningsbalken. Även kungörandet av en för-

säljning behöver moderniseras, för all slags egendom. Regeringen uttalar i propositionen att den avser att göra de förordningsändringar som behövs för att åstadkomma detta. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 oktober 2014. I propositionen redovisar regeringen att den avser att tillsätta en utredning som ska göra en översyn av utsökningsbalken. Inom ramen för denna översyn kan det enligt regeringen finnas anledning att överväga ytterligare förändringar av försäljningsförfarandet.

Propositionen kommer att behandlas av utskottet under våren 2014 i betänkande 2013/14:CU16.

Tidigare behandling

Motsvarande motionsyrkanden har vid flera tillfällen behandlats av utskottet, senast våren 2012 i betänkande 2011/12:CU19. Utskottet avstyrkte motionen med hänvisning till pågående arbete. Riksdagen följde utskottet.

Utskottets ställningstagande

Utskottet kan konstatera att det pågår ett arbete inom detta område. Regeringen har nyligen överlämnat proposition 2013/14:43 där den föreslår åtgärder för att effektivisera försäljningen av utmätt lös egendom, bl.a. bostadsrätter. I propositionen aviserar regeringen att det inom ramen för en kommande översyn av utsökningsbalken kan finnas anledning att överväga ytterligare förändringar av försäljningsförfarandet. Enligt uppgift från Justitiedepartementet pågår det ett arbete för att under 2014 kunna besluta om ett direktiv till en översyn.

Enligt utskottet bör den kommande beredningen av propositionen och översynen av utsökningsbalken inte föregripas genom någon åtgärd från riksdagen. Motionen bör därför avslås.

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer. I rubriken anges vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

1. **Skuldsanering, punkt 1 (M, FP, C, KD)**

av Nina Lundström (FP), Oskar Öholm (M), Eva Bengtson Skogsberg (M), Marta Obminska (M), Margareta Cederfelt (M), Ola Johansson (C), Jessika Vilhelmsson (M) och Roland Utbult (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår motionerna

2013/14:C382 av Annelie Enochson (KD) i denna del och

2013/14:C447 av Veronica Palm m.fl. (S) yrkande 10 i denna del.

Ställningstagande

Riksdagens tillkännagivande från våren 2011 innebär att regeringen ska återkomma till riksdagen med förslag till ändringar i skuldsaneringslagen i fråga om kravet på kvalificerad insolvens.

2012 års skuldsaneringsutredning skulle redovisa sitt uppdrag senast den 1 oktober 2013. I riksdagens tillkännagivande från våren 2012 ansåg utskottet att regeringen skulle ta nödvändiga initiativ för att påskynda utredningsarbetet. Vi reserverade oss mot beslutet och ansåg inte att det fanns behov av ett tillkännagivande. Vi ansåg att frågorna som skulle utredas var komplexa och att utredningstiden framstod som rimlig. Att förkorta utredningstiden hade inneburit en risk för att utredarens redovisning av uppdraget inte skulle hålla önskvärd kvalitet, vilket skulle ha medfört förseningar. Dessutom hade det varit olämpligt att förkorta utredningstiden eftersom utredaren skulle samordna sina förslag med de förslag som skulle läggas fram av utredningen om en strategi för att motverka överskuldsättning.

Enligt uppgift från Justitiedepartementet är betänkandet från 2012 års skuldsaneringsutredning föremål för remissbehandling. Vi förutsätter att arbetet bedrivs skyndsamt och att regeringen snarast möjligt återkommer till riksdagen med förslag. Något behov av ett formellt tillkännagivande till regeringen om detta finns inte. Motionerna bör därför avslås.

2. Överskultsättning, punkt 2 (S, V)

av Veronica Palm (S), Carina Ohlsson (S), Hillevi Larsson (S), Jonas Gunnarsson (S), Katarina Köhler (S), Yilmaz Kerimo (S) och Marianne Berg (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna

2013/14:C280 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 6,

2013/14:C321 av Hannah Bergstedt (S),

2013/14:C447 av Veronica Palm m.fl. (S) yrkande 10 i denna del och

2013/14:So657 av Lena Hallengren m.fl. (S) yrkande 59 och

avslår motionerna

2013/14:C256 av Helene Petersson i Stockaryd m.fl. (S) och

2013/14:C382 av Annelie Enochson (KD) i denna del.

Ställningstagande

Vi anser att överskultsättningen är ett stort problem både för enskilda och för samhället som helhet. Ett förebyggande arbete mot överskultsättning är nödvändigt och det måste skapas förutsättningar för människor att ta sig ur skuldfällan när de väl hamnat där. Flera konkreta åtgärder krävs också för att minska antalet evighetsgäldenärer. I ett samhälle som förutsätter krediter är det viktigt att reglera kreditmarknaden men också att se över hur lagstiftningen fungerar när människor inte klarar sina krediter.

Efter ett tillkännagivande från riksdagen gav regeringen en särskild utredare i uppdrag att föreslå en åtgärdsinriktad strategi för att motverka överskultsättning. I uppdraget ingick att analysera problemen med och orsakerna till allvarlig skultsättning, varvid särskilt situationen för barn och unga skulle beaktas. Utredningen om överskultsättning har nu återkommit med förslag på olika åtgärder som kan ingå i en strategi mot överskultsättning. Många av de förslag på åtgärder som utredningen lägger fram ligger i linje med vad vi har framfört ovan. Vi välkomnar därför utredningens förslag på åtgärder. Det är angeläget att regeringen omgående återkommer till riksdagen med konkreta förslag.

Vad som anförts ovan bör riksdagen med bifall till motionerna 2013/14:C280 yrkande 6, 2013/14:C321, 2013/14:C447 yrkande 10 i denna del och 2013/14:So657 yrkande 59 som sin mening ge regeringen till känna. Övriga motioner avstyrks.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2013

2013/14:C209 av Anders Ahlgren och Staffan Danielsson (båda C):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att företagare som är nära obestånd eller har gått i konkurs kan behöva bättre förutsättningar än i dag för att komma igenom en kris och få en andra chans.

2013/14:C212 av Christer Winbäck (FP):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utmätning av fastigheter och bostadsrätter som huvudregel ska skötas av lokalt verksamma fastighetsmäklare som Kronofogdemyndigheten anlitar.

2013/14:C227 av Boriana Åberg (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om skydd för leverantörer vid konkurs.

2013/14:C254 av Ulrika Karlsson i Uppsala (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att överväga näringstillstånd efter konkurs och insolvens.

2013/14:C256 av Helene Petersson i Stockaryd m.fl. (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om överskuldssättning.

2013/14:C280 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V):

6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör ta initiativ till att skapa ett ekonomiskt och socialt hållbart creditsystem.

2013/14:C321 av Hannah Bergstedt (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av åtgärder för att skapa ett ekonomiskt och socialt hållbart creditsystem.

2013/14:C342 av Hans Backman (FP):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av att verkställa en genomgång, översyn och modernisering av regelverket beträffande utmätningar.

2013/14:C343 av Hans Backman (FP):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en översyn av formerna för tillsynen över konkursförvaltningarna.

2013/14:C382 av Annelie Enochson (KD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ändringar i skuldsaneringslagen och i preskriptionslagen.

2013/14:C406 av Anita Brodén och Gunnar Andrén (båda FP):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att modernisera och liberalisera löneutmättningsreglerna.

2013/14:C447 av Veronica Palm m.fl. (S):

10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om överskuldssättning.

2013/14:So657 av Lena Hallengren m.fl. (S):

59. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om överskuldssatthet.